

ADRODDIAD I'R CABINET

(03/05/16)

Aelodau Cabinet: Cyngorydd Gareth Roberts &
Cyngorydd Mair Rowlands

Pwnc: Ymateb i ofynion Rhan 9 o Ddeddf Gwasanaethau
Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Swyddog cyswllt: Morwena Edwards, Cyfarwyddwr Corfforaethol

Y penderfyniad a geisir/pwrpas yr adroddiad

1. Gofynnir i'r Cabinet dderbyn nodi sefydlu'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, yn unol â Rhan 9 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
 2. Gofynnir i'r Cabinet gefnogi sefydlu'r Bwrdd Cysgodol Partneriaeth Rhanbarthol am y cyfnod hyd nes bydd y trefniadau ffurfiol wedi eu cadarnhau.
 3. Gofynnir i'r Cabinet enwebu aelod o'r Cabinet, sydd â chyfrifoldeb o fewn y maes gwasanaethau cymdeithasol, i eistedd ar y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Gofynnir i'r Cabinet hefyd enwebu dirprwy.
 4. Gofynnir i'r Cabinet dderbyn y strwythur arfaethedig o ran trefniadau adrodd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. (Atodiad 1)
 5. Gofynnir i'r Cabinet ymrwymo i ariannu'r costau i gefnogi'r trefniadau rhanbarthol o 2017/18, yn unol â'r lefel trefniadau presennol.
-

Cyflwyniad

1. Bydd yr aelodau yn ymwybodol o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ac sydd wedi bod yn weithredol ers y 6ed o Ebrill eleni.
2. Mae Rhan 9 o'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn gofyn i awdurdodau lleol i wneud trefniadau i hyrwyddo cydweithredu gyda phartneriaid perthnasol ac eraill mewn perthynas ac oedolion gyda gofynion gofal a chefnogaeth, gofalwyr a phlant.

3. Mae hefyd yn gosod dyletswydd ar y partneriaid perthnasol i gydweithredu gyda'r awdurdodau lleol ar gyfer y pwrpas o gynllunio a darparu eu swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol. Maent hefyd gyda dyletswydd i rannu gwybodaeth a bydd y wybodaeth yma yn greiddiol i gwblhau'r asesiad angen rhanbarthol, a fydd yn cynnig arweiniad ar y gwaith o ddarparu gweithio integredig yn lleol.
4. Pwrpas Rhan 9 o'r Ddeddf yw gwella canlyniadau a llesiant pobl yn ogystal â gwella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd darparu gwasanaethau. Mae'r prif amcan o gyd-weithio, partneriaeth ac integreiddio yn cael eu disgrifio yn y canllaw statudol fel:-
 - Gwella gofal a chefnogaeth, gan sicrhau bod gan bobl fwy o lais a rheolaeth
 - Gwella canlyniadau o ran iechyd a llesiant
 - Sicrhau gofal a chefnogaeth sydd yn berson ganolog ac sydd wedi ei gydlynu
 - Gwneud defnydd mwy effeithiol o adnoddau, sgiliau ac arbenigedd
5. Un rhan o'r Ddeddf yw'r gofyn am sefydlu Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ar sail ardaloedd y byrddau iechyd yng Nghymru. Felly i ni yma, mae gofyn am sefydlu Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru. Bydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn gorff statudol gyda swyddogaethau sydd wedi eu gosod yn unol â'r Ddeddf a rheoliadau perthnasol. Mae Rhan 9 o'r Ddeddf hefyd yn darparu pwerau gosod rheoliadau i Weinidogion Cymreig mewn perthynas â threfniadau partneriaeth ffurfiol, adnoddau ar gyfer gweithio mewn partneriaeth (gan gynnwys 'pooled funds') a byrddau partneriaeth.
6. Mae'r adroddiad hwn yn gosod allan sut mae oll o'r partneriaid yng Ngogledd Cymru wedi bod yn gweithio tuag at sefydlu y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn unol a gofynion y Ddeddf, yn ogystal a beth fydd disgwyliadau o'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.
7. Dylid nodi bod Bwrdd Cysgodol Partneriaeth Rhanbarthol wedi ei sefydlu yn ddiweddar er mwyn rhoi rhai materion ar waith.

Gofynion Rhan 9 o'r Ddeddf

8. Mae gofyn i Awdurdodau Lleol a Byrddau Iechyd Lleol i sefydlu Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol i reoli a datblygu gwasanaethau, i sicrhau cynllunio strategol a gweithio mewn partneriaeth rhwng awdurdodau lleol a byrddau iechyd lleol ac i sicrhau bod gwasanaethau effeithiol, gofal a chefnogaeth yn eu lle i ddiwallu anghenion eu poblogaethau perthnasol.

9. Mae Rheoliadau Trefniadau Partneriaeth yn gofyn i drefniadau partneriaeth gael eu sefydlu gan y partneriaid yn unol ag ardaloedd y byrddau iechyd, o dan arweiniad y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.
10. Amcanion y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yw is sicrhau eu bod yn gweithio'n effeithiol er mwyn
 - Ymateb i'r asesiad anghenion poblogaeth fydd wedi ei gynhyrchu yn unol â'r gofyn o ran 14 o'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
 - Gweithredu cynlluniau ar gyfer pob ardal awdurdod lleol sydd yn cael eu dal gan y Bwrdd, fydd yn ofynnol i'r awdurdodau lleol a'r byrddau iechyd lleol i'w paratoi a chyhoeddi o dan rhan 14A o'r Ddeddf
 - Sicrhau bod y cyrff partneriaeth yn darparu adnoddau digonol ar gyfer y trefniadau partneriaeth, yn unol â'u pwerau yn rhan 167 o'r Ddeddf
 - Hyrwyddo sefydlu, lle'n berthnasol, 'pooled funds'.
11. Bydd angen i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol flaenoriaethu integreiddio gwasanaethau mewn perthynas â:-
 - Pobl Hyn gyda gofynion dwys a chyflyrau tymor hir, gan gynnwys dementia
 - Pobl gydag anableddau dysgu
 - Gofalwyr, gan gynnwys gofalwyr ifanc
 - Gwasanaethau Integredig Cefnogaeth Teulu (IFSS)
 - Datblygu gwasanaethau integredig ar gyfer plant a gofynion dwys oherwydd anabledd neu salwch a phobl ifanc gyda phroblemau iechyd meddwl
 - Sicrhau bod 'pooled funds' yn cael eu sefydlu a'u rheoli ar gyfer swyddogaethau llety cartrefi gofal a cefnogaeth teuluol yn ogystal a swyddogaethau fydd yn cael eu gweithredu ar y cyd yn dilyn asesiad o dan rhan 14 o'r Ddeddf. Mae sicrhau trefniadau 'pooled funds' mewn perthynas a llety cartrefi gofal yn ofynnol erbyn 6ed o Ebrill 2018.
12. Mae'r rheoliadau dan Rhan 9 o'r Ddeddf yn gosod allan pwy sydd angen bod yn aelodau o'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, ac mae wedi nodi isod, ond gall rhanbarthau gyfethol unigolion ychwanegol i fod yn aelodau o'r Bwrdd fel sydd yn briodol.
 - O leiaf un aelod etholedig o awdurdod lleol sydd wedi sefydlu'r bwrdd partneriaeth rhanbarthol
 - O leiaf un aelod o'r Bwrdd Iechyd Lleol sydd wedi sefydlu'r bwrdd partneriaeth rhanbarthol
 - Y person sydd wedi ei benodi fel y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol o dan rhan 144 o'r Ddeddf mewn perthynas â'r

awdurdod lleol sydd wedi sefydlu'r bwrdd partneriaeth rhanbarthol, neu gynrychiolwyr i'r unigolyn hyn

- Cynrychiolydd o'r Bwrdd Iechyd Lleol sydd wedi sefydlu'r bwrdd partneriaeth rhanbarthol
- Dau unigolyn sydd yn cynrychioli buddiannau y sefydliadau trydydd sector o fewn yr ardal sydd yn cael ei chynrychioli gan y bwrdd partneriaeth rhanbarthol
- O leiaf un unigolyn sydd yn cynrychioli buddiannau'r darparwyr gofal yn yr ardal sydd yn cael ei chynrychioli gan y bwrdd partneriaeth rhanbarthol
- Un unigolyn i gynrychioli pobl sydd â gofynion gofal a chefnogaeth yn yr ardal sydd yn cael ei chynrychioli gan y bwrdd partneriaeth rhanbarthol
- Un unigolyn i gynrychioli gofalwyr yn yr ardal sydd yn cael ei chynrychioli gan y bwrdd partneriaeth rhanbarthol.

13. Bydd angen sicrhau bod y trefniadau priodol yn cael eu rhoi ar waith i ymgysylltu gyda byrddau a sefydliadau eraill a bydd angen meithrin trafodaethau priodol drwy rwydweithiau a fforymau presennol lle'n berthnasol. Yng Ngogledd Cymru, mae bwriad i ddefnyddio fforymau presennol fel y Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus ynghyd a'r Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol (Gweler siart yn Atodiad 1).

14. Mae gofyn bod y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn paratoui a chyflwyno adroddiad blynyddol i Weinidogion Cymreig ar y cyflawniad yn erbyn amcanion y bwrdd. Bydd angen paratoui a chyflwyno'r adroddiad cyntaf erbyn y 1 Ebrill 2017.

15. Bydd angen i'r adroddiad yma gael ei gyhoeddi a bydd angen cynnwys ynddo:-

- gwybodaeth am aelodaeth y Bwrdd,
- gwybodaeth am sut mae'r Bwrdd wedi cyflawni ei amcanion gan gynnwys gwybodaeth ariannol
- adroddiadau cynnydd
- trefniadau partneriaeth sydd yn eu lle ar gyfer cyflawni'r asesiad anghenion poblogaeth
- sut mae'r Bwrdd wedi ymgysylltu gyda defnyddwyr gwasanaeth neu grwpiau sydd yn cynrychioli defnyddwyr gwasanaeth
- gwybodaeth am sut mae'r trefniadau partneriaeth wedi cyfrannu at wella canlyniadau a darpariaeth gwasanaeth a sut mae adnoddau yn cael eu defnyddio yn fwy effeithiol
- gwybodaeth am y swyddogaethau statudol sydd wedi eu defnyddio neu'r trefniadau anffurfiol sydd wedi cael eu tanategu gan gytundeb ysgrifenedig.

16. Er fod y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn statudol, nid oes ganddo bwerau penderfynu.

Y sefyllfa bresennol

17. Ers nifer o flynyddoedd bellach mae Gogledd Cymru wedi cael trefniadau llywodraethu rhanbarthol yn ymwneud a cheisio hyrwyddo cydweithio a gweithio ar y cyd ar draws y meysydd iechyd a gofal cymdeithasol. Yn 2011 bu i'r Bwrdd Rhaglen Gofal Cymdeithasol ac Iechyd gael ei sefydlu fel un o bedwar bwrdd rhaglen ar draws Gogledd Cymru. Roedd bob un o'r byrddau rhaglen hyn yn cael eu cadeirio gan Brif Weithredwr a oedd yn noddwr y rhaglen.
18. Yn ogystal, ers nifer o flynyddoedd, mae Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol a Chyfarwyddwyr o'r Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr wedi cyfarfod yn chwarterol i drafod materion strategol.
19. Ers 2014/15, o dan ofynion arian grant Llywodraeth Cymru - Grant Cyflawni Trawsnewid - roedd rhaid sefydlu trefniadau llywodraethu i adlewyrchu'r strwythur cenedlaethol gan greu Fforwm Partneriaeth Rhanbarthol a Grŵp Arweinyddiaeth Rhanbarthol. O'r dyddiad hwn ymlaen, bu i'r trefniadau uchod (17&18) newid i'r rhai hyn, a dyma yw'r trefniadau sydd yn bodoli ar hyn o bryd.
20. Er mwyn paratoi at ofynion Rhan 9 o'r Ddeddf, bu i'r Fforwm Partneriaeth Rhanbarthol drafod dau opsiwn strwythurol. Mae'r opsiwn strwythurol sydd yn cael ei ffafrio i'w weld yn Atodiad 1. Daethpwyd i'r casgliad yn dilyn gweithdy rhanbarthol ar y 14 Mawrth, 2016, lle be aelodau o'r byrddau/grwpiau bresennol ynghyd ag unigolion eraill ddod ynghyd i drafod y mater. Roedd barn glir yn y gweithdy hwn bod angen cadw ffocws lleol o ran darpariaethau gwasanaeth a bydd trafodaethau yn parhau gyda swyddogion Llywodraeth Cymru er mwyn manylu a datrys y rolau a chyfrifoldebau rhanbarthol, isranbarthol a lleol.
21. Y cynnig yw y bydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn adrodd yn uniongyrchol i'r Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol ynghyd a'r Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus a bydd ganddynt rôl allweddol o ran gweithio gyda'r panel trigolion rhanbarthol. Bydd angen i bob partner sicrhau eu bod yn gallu adrodd yn ôl i'w corff priodol gan fod yn atebol i'w endid statudol (Cyngor/Bwrdd Iechyd Lleol).
22. Gan y bydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn gyfrifol am swyddogaeth statudol bydd yn gweithredu gyda gwasanaethau cyfieithu.

23. Er mwyn ceisio gwireddu'r gofyn, bu i'r Fforwm Partneriaeth Rhanbarthol gytuno yn eu cyfarfod olaf ar y 14 Mawrth 2016 y byddent yn ymddwyn fel Bwrdd Cysgodol o'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol hyd nes y bydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi ei sefydlu yn ffurfiol. Cytunwyd yn ogystal y byddai Cadair y Fforwm Partneriaeth Rhanbarthol yn cadeirio'r Bwrdd Cysgodol hyn.
24. Bydd yr awdurdodau lleol yn cael ei chynrychioli gan eu Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, sef i Wynedd - Morwena Edwards yn ogystal ag un aelod cabinet sydd â chyfrifoldeb am y maes gwasanaethau cymdeithasol. Bydd angen yma enwebu unai y Cynghorydd Gareth Roberts neu'r Cynghorydd Mair Rowlands, a byddai'n ddelfrydol eu bod ar gael i ddirprwyo i'w gilydd yn amlwg.
25. Mae trafodaethau cynnar o'r Bwrdd Cysgodol Partneriaeth Rhanbarthol wedi cynnig bod cynrychiolaeth o'r cyrff isod yn cael eu cyfethol i'r Bwrdd:-
- Comisiynydd Heddlu a Throsedd
 - Heddlu Gogledd Cymru
 - Gwasanaeth Tan ac Achub Gogledd Cymru
- Bydd angen i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol benderfynu hyn.
26. Mae'n werth nodi, ar hyn o bryd mae'r gost o gefnogi trefniadau'r Bwrdd yn cael eu talu o grant Llywodraeth Cymru ('Delivering Transformation Grant') a bydd hyn yn parhau am y flwyddyn 2016/17. Erbyn 2017/18 bydd y grant dan sylw yn cael ei gynnwys o fewn setliad RSG awdurdodau lleol ac felly bydd angen ariannu'r gost o gefnogi'r trefniadau o gyllideb y Cyngor o 2017/18 ymlaen.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

27. Mae'r gofyn am sefydlu Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn ofyn statudol o dan rhan 9 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
28. Mae'r cynnig i gael Bwrdd Cysgodol Partneriaeth Rhanbarthol hyd nes y bydd y trefniadau ffurfiol yn eu lle yn un rhesymol o dan yr amgylchiadau, ac yn osgoi cyfnod o oedi.
29. Mae aelodaeth y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi ei sefydlu yn y rheoliadau. Yn ogystal, mae'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Aelod Cabinet ar gyfer Oedolion, Iechyd a Llesiant yn aelodau o'r cyn Fforwm Partneriaeth Rhanbarthol, ac yn trafod materion iechyd a gofal yn rhanbarthol. Bydd angen ceisio sicrhau bod trafodaeth gyson yn digwydd rhwng y ddau aelod cabinet perthnasol o ran y gofynion materion plant a phobl ifanc. Byddai trefn

o ofyn am drefniadau dirprwyo ffurfiol yn rhoi cyfle i'r ddau aelod cabinet fod yn ymglymedig.

30. Mae'r strwythur sydd wedi ei osod yn Atodiad 1 yn ceisio ymateb i'r angen i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol fod yn ymgysylltu a'r byrddau a grwpiau rhanbarthol sydd eisoes yn eu lle. Mae hefyd yn cynnig opsiwn sydd yn sicrhau bod gan y Bwrdd drefniadau gweithredol yn bwydo iddo er mwyn sicrhau bod materion yn cael eu symud ymlaen rhwng cyfarfodydd. Mae'r cynnig hefyd yn nodi yn glir yr angen i weithio mewn trefniadau lleol ac is-ranbarthol os yw'n addas gwneud hynny, ac nad ydym yn gorlwytho'r Bwrdd Rhanbarthol gyda materion fyddai well eu datrys yn lleol.
31. Mae ffynhonnell ariannol o ran cefnogi'r Bwrdd yn mynd i newid o 2017/18 ymlaen (gweler 26 uchod). Ni fydd hwn yn gost ychwanegol i'r Cyngor gan y bydd yr arian yn cael ei ychwanegu i'r setliad.

Ystyriaethau perthnasol

Dim ychwanegol i'w nodi

Camau nesaf ac amserlen

32. Os bydd cytundeb i'r argymhellion gan y Cabinet, bydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn cyfarfod unwaith y bydd y saith partner allweddol wedi cymeradwyo'r trefniant yn ogystal. Rhagwelir y bydd hyn yn cymryd hyd at Mehefin i'w gyflawni. Bydd angen i'r Bwrdd ffurfioli eu trefniadau o ran cadeiryddiaeth ac aelodaeth yn fuan wedi hynny. Mae rhai terfynau amser wedi eu gosod a bydd angen gweithio tuag at rhain yn fuan yn y flwyddyn gyntaf. Er enghraifft, bydd angen paratoi a chyflwyno adroddiad blwyddyn erbyn 2017 a bydd angen sefydlu 'pooled funds' ar gyfer cartrefi gofal erbyn Ebrill 2018. Mae'r targedau amser yma yn rhai heriol a bydd elfen o risg ynghlwm i'w cyflawni o fewn y terfynau amser.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Dim i'w ychwanegu i'r cynigion sydd wedi bod yn destun cryn drafod wrth eu datblygu.

Y Swyddog Monitro:

Mae sefydlu Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn statudol ac yn cael ei reoli yn helaeth iawn gan statud, yn benodol Rheoliadau Trefniadau Partneriaethu (Cymru) 2015. Gosodir materion megis ardal, cyfrifoldebau aelodaeth yn eithaf penodol o fewn y rheoliadau. Felly, mae nifer o'r camau yn yr adroddiad yn adlewyrchu y sefyllfa yma.

Y Pennaeth Cyllid:

Nodaf fod paragraffau 10 ac 11 yn crybwyll "pooled funds", a bydd angen gofal wrth gynllunio'r rheiny. Nodaf hefyd fod paragraff 26 yn sôn bydd y 'Delivering Transformation Grant' yn trosglwyddo i'r setliad yn 2017/18. Os felly, fel dywedai paragraff 31, gall y datblygiad fod yn gost-niwtral.

Atodiadau

Atodiad 1 - Rhan 9 Trefniadau'r Bartneriaeth

Dogfennau Cefndirol

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Canllawiau Statudol Rhan 9 (Trefniadau Partneriaeth)

Rheoliadau Trefniadau Partneriaeth (Cymru) 2015